

Aan
De voorzitter van het bestuurscollege van het openbaar lichaam Bonaire

Adres kantoor Curaçao
De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao
Telefoon (+5999)4619081

Adres kantoor Sint Maarten
Frontstreet 26
Convent Building
Philipsburg, Sint Maarten
Telefoon (+1721) 5430331

Adres kantoor Aruba
L.G. Smith Boulevard 68
La Piccola Marina
Oranjestad, Aruba
Telefoon (+297) 5832800

Datum
20 oktober 2023

Ons kenmerk
Cft 202300108

Pagina
1/4

Uw kenmerk

Bijlage
3

E-mail info@cft.cw
Internet www.cft.cw

Onderwerp
Advies bij de amendering van de eerste en tweede begrotingswijziging 2023 en de amendering en nota van wijziging bij de ontwerpbegroting 2024 van het openbaar lichaam Bonaire

Geachte heer Oleana,

Het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Cft) ontving op 18 oktober 2023 drie voorstellen tot amendering. Het Cft ontving een amendering van de eerder door u aangeboden eerste en tweede ontwerpbegrotingswijzigingen (OBW) van de begroting 2023 en een amendering van de ontwerpbegroting (OB) 2024. Ook ontving het Cft een nota van wijziging bij de OB 2024. Conform artikel 18 lid 2 van de Wet Financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Wet FinBES) ontvangt u hierbij het advies van het Cft bij de amendementen en bij de nota van wijziging.

Procesgang

Het Cft ontving op 17 mei 2023 de eerste OBW en op 11 augustus 2023 de tweede OBW 2023. Het Cft adviseerde op 31 mei 2023¹ en 24 augustus 2023² bij deze begrotingswijzigingen. De eilandsraad heeft op 17 oktober 2023 besloten deze begrotingswijzigingen te amenderen. Het Cft ontving op 10 augustus 2023 de OB 2024. Het Cft adviseerde op 24 augustus 2023 bij deze OB.³ De eilandsraad heeft op 17 oktober 2023 besloten om de OB 2024 te amenderen. Ook heeft het bestuurscollege een nota van wijziging bij de OB 2024 aangeboden aan het Cft. De amendementen en nota van wijziging zijn op 18 oktober 2023 aan het Cft aangeboden en opgenomen in de bijlagen.

Oordeel

Het Cft adviseert negatief op de voorgestelde amendementen en positief bij de nota van wijziging. De in de amendementen voorgestelde wijzigingen zijn onvoldoende onderbouwd.

Daarnaast wordt bij de door de eilandsraad aangenomen amendementen geen dekking aangewezen voor de daardoor veroorzaakte lastenverhogingen, hetgeen zorgt voor een vergroting van het begrotingstekort in 2023 en voor een tekort in 2024. Hiermee voldoet de begroting niet aan de centrale evenwichtsnorm uit de Wet FinBES. Tot slot wordt bij de voorgestelde verlaging van de algemene reserve ten behoeve van een bestemmingsreserve geen inzicht gegeven in hoeverre de algemene reserve liquide is na deze verlaging.

Toelichting

Amendement van de eerste OBW 2023

Artikel 1: In het amendement stelt u voor de algemene reserve voor een bedrag van USD 2,5 miljoen te verminderen.

Artikel 2: In het amendement stelt u voor de bestemmingsreserve specifiek voor BONLAB met USD 2,5 miljoen te vermeerderen.

Het Cft vroeg in 2023 meerdere malen aandacht voor de mate van liquiditeit van de algemene reserve. Voordat een verlaging van de algemene reserve ten behoeve van een bestemmingsreserve mogelijk is, moet in kaart worden gebracht of de weerstandscapaciteit en de mate van liquiditeit van de algemene reserve na het instellen van een bestemmingsreserve nog voldoende zijn.

Bovendien blijkt uit het amendement niet waarom de instelling van een bestemmingsreserve voor BONLAB noodzakelijk is. Evenmin is de hoogte van het bedrag cijfermatig onderbouwd. In het amendement wordt verwezen naar het besluit van Zorg en Jeugd Caribisch Nederland om vanaf 1 januari 2024 niet langer een zorgovereenkomst aan te bieden aan BONLAB. Over de toekomst van BONLAB is echter nog geen besluit genomen door het bestuurscollege van het openbaar lichaam Bonaire.

Amendement bij de tweede ontwerpbegrotingswijziging 2023

Artikel 1: In het amendement stelt u voor het meerjaren investeringsplan 2023-2026 te wijzigen met een bedrag van USD 140.000 voor Agrarische Zaken en visserij en voor een bedrag van USD 310.000 voor Sport.

De begroting, inclusief ontwerpbegrotingswijzigingen, gaat uit van een negatief resultaat van USD 0,9 miljoen voor 2023. In het amendement is geen dekking aangewezen voor de extra investeringen, waardoor het begrote tekort voor 2023 verder zal toenemen. Hoewel de Wet FinBES een sluitende begroting voorschrijft, heeft de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) op 5 december 2022 bij hoge uitzondering de vastgestelde begroting 2023 inclusief begrotingstekort goedgekeurd.⁴ Een verdere verhoging van dit tekort moet worden voorkomen.

Amendement bij de ontwerpbegroting 2024

Artikel 1: In het amendement stelt u voor de volgende functies te verminderen: Dienst Economische Zaken met USD 900.000 en Bestuursapparaat - Personeel van Derden met USD 1,3 miljoen.

Kenmerk
Cft 202300108
Blad
3/4

Artikel 2: U stelt voor de vermindering van de bedragen van artikel 1 ten goede te laten komen van de functies Agrarische Zaken, Sport, Kunst, Maatschappelijk Leefbaarheid en openluchtrecreatie en Sociaal Cultureel werk & jeugd/jongeren Werk.

De voorgestelde wijzigingen, zoals opgenomen in artikel 1 en 2, zijn budgetneutraal. Het Cft constateert dat een onderbouwing van de bedragen ontbreekt. Voor een goede beoordeling van de mogelijkheid tot effectieve besteding in het begrotingsjaar 2024 acht het Cft aanvullende informatie van belang.

Artikel 3: In het amendement stelt u voor het meerjaren investeringsplan 2023- 2026 te wijzigen met een bedrag van USD 300.000 voor Kunst en USD 250.000 voor Maatschappelijk Leefbaarheid en openluchtrecreatie.

In het amendement is geen dekking aangewezen voor de extra investeringen, waardoor het voor 2024 begrote evenwicht zal omslaan in een tekort. Hiermee voldoet de begroting niet langer aan de centrale evenwichtsnorm uit de Wet FinBES.

Nota van wijziging bij de ontwerpbegroting 2024

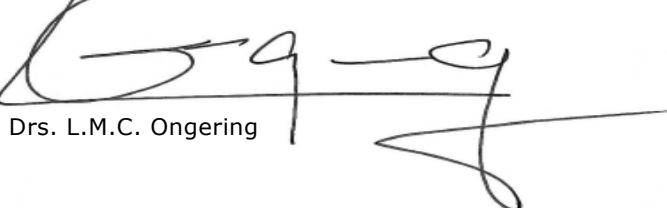
U stelt voor om de volgende aanpassingen door te voeren in het ontwerp van de begroting 2024:

1. In de tabel 'Wat mag het kosten' behorende bij hoofdfunctie 7 is een omissie geconstateerd. In de bijlage van de nota van wijziging is de juiste tabel opgenomen. Deze wijziging heeft geen invloed op het totaalbedrag van hoofdfunctie 7.
2. De tabel 'Investeringen in wegen 2024 en 2025' is aangepast. In de bijlage van de nota van wijziging is de juiste tabel opgenomen. Deze wijziging heeft geen invloed op het totaalbedrag van de staat van investeringen.

Beide aanpassingen betreffen correcties zonder financiële gevolgen. Het Cft heeft geen bezwaar bij de nota van wijziging.

Ik verwacht u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
De voorzitter van het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba

Drs. L.M.C. Ongerling

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:
Het bestuurscollege van het openbaar lichaam Bonaire

Kenmerk
Cft 202300108
Blad
4/4

Bijlage 1: Eindnoten

¹ Cft, kenmerk 202300045, Advies bij besluit tot eerste wijziging van de begroting 2023, d.d. 31 mei 2023.

² Cft, kenmerk 202300075, Advies bij besluit tot tweede wijziging van de begroting 2023, d.d. 24 augustus 2023.

³ Cft, kenmerk 202300077, Advies bij de ontwerpbegroting 2024, d.d. 24 augustus 2023.

⁴ BZK, kenmerk 2022-0000657306, Goedkeuring begroting 2023 Bonaire, d.d. 5 december 2022.